
Ierosināta lieta par valsts nodevas atmaksas kārtību civilprocesā

Satversmes tiesas 4. kolēģija 2020. gada 9. martā ierosināja lietu “Par Civilprocesa likuma 37. panta otrās daļas atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 91. panta pirmajam teikumam un 105. pantam”.

Apstrīdētā norma

Civilprocesa likuma 37. panta otrā daļa:

“Valsts nodevu atmaksā ar noteikumu, ka pieteikums par tās atmaksāšanu iesniegts tiesā triju gadu laikā no summas iemaksas valsts budžetā”.

Augstāka juridiska spēka normas

Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 91. panta pirmais teikums: “Visi cilvēki Latvijā ir vienlīdzīgi likuma un tiesas priekšā”.

Satversmes 105. pants: “Ikvienam ir tiesības uz īpašumu. Īpašumu nedrīkst izmantot pretēji sabiedrības interesēm. Īpašuma tiesības var ierobežot vienīgi saskaņā ar likumu. Īpašuma piespiedu atsavināšana sabiedrības vajadzībām pieļaujama tikai izņēmuma gadījumos uz atsevišķa likuma pamata pret taisnīgu atlīdzību”.

Lietas fakti

Lieta ierosināta pēc Jurijs Kapišņikova, Ināras Kapišņikovas un Eduarda Kapišņikova (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēji) pieteikuma.

Augstākā tiesa izbeidza tiesvedību civillietā, konstatējot, ka uz Pieteikuma iesniedzēju prasības pamata ierosinātā lieta nav pakļauta izskatīšanai vispārējās jurisdikcijas tiesā Civilprocesa likumā noteiktajā prasības kārtībā. Pieteikuma iesniedzēji iesniedza tiesā

pieteikumu ar lūgumu atmaksāt par tiesvedību samaksāto valsts nodevu. Tiesa pieteikumu noraidīja, norādot, ka nokavēts apstrīdētajā normā noteiktais termiņš, jo pagājuši vairāk nekā trīs gadi no valsts nodevas samaksas.

Pieteikuma iesniedzēji norāda, ka apstrīdētā norma nostāda viņus sliktākā situācijā nekā personas, attiecībā uz kurām tiesa pirms trīs gadu termiņa beigām ir izbeigusi tiesvedību uz tā pamata, ka lietas izskatīšana nav pakļauta tiesai. Šādai atšķirīgai attieksmei neesot leģitīma mērķa, un tā neesot samērīga. Liedzot Pieteikuma iesniedzējiem iespēju atgūt samaksāto valsts nodevu, tiek nesamērīgi aizskartas arī Pieteikuma iesniedzēju tiesības uz īpašumu. Līdz ar to apstrīdētā norma neatbilstot Satversmes 91. panta pirmajam teikumam un 105. pantam.

Tiesas process

Satversmes tiesa ir uzaicinājusi Saeimu līdz **2020. gada 11. maijam** iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lietas sagatavošanas termiņš ir **2020. gada 9. augusts**. Par lietas izskatīšanas procesa veidu un datumu tiesa lems pēc lietas sagatavošanas.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājaslapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Ketija Strazda

Satversmes tiesas
Sabiedrisko attiecību un
protokola nodaļas vadītāja

Ketija.Strazda@satv.tiesa.gov.lv,
67830749, 26200580